

Bättre sent än aldrig

Helsingborg 20070915

TV-4-Nyheterarna har uppmärksammat att kol drabbar även icke-rökare. Detta har både jag och Wigström sagt för mycket längesedan. Det är alltså inget nytt för någon av oss.

DN-debatt, 070915: ”**Även ickerökare drabbas av fruktad lungsjukdom.**” Den sjukdom som hittills bara förknippats med rökning, lungsjukdomen kol, visar sig uppstå också av dålig omgivningsluft. Föroreningar i inandningsluften har på bara tre år krävt två miljoner ickerökande kinesers liv. Det visar nya forskningsresultat. En ny rapport från WHO, som presenterades vid Europeiska lungmedicinkongressen i Stockholm visade också att lungsjukdomar om tio år är den tredje största dödsorsaken i världen. Redan i dag är en miljard av jordens innevånare drabbade.

Det märkliga är också att forskning på astma och lungsjukdomar där kol ingår har pågått i så många år och kostat så många miljarder, inte har gett resultat som motsvarat de forskningsinsatser som har gjorts. Bara forskning kring astma har till dags dato kostat samhället över sju miljarder kronor.

DN-debatt: **Omgivningsluften** är alltså en stor källa till partiklar och andra skadliga ämnen. Förslagen till gränsvärden för luftföroreningpartiklar tillåter enligt experter inom ERS och Naturvårdsverket för höga halter. Det föreslås faktiskt gränsvärden inom EU som ligger dubbelt så högt som gränsvärdena i USA.

Min kommentar: Sverige har bröst sig och tagit åt sig äran för att ha varit ett föregångsland när det gäller miljön. Sverige kan inte leva på gamla meriter eftersom många länder har gått om Sverige i miljöutvecklingen i dag.

DN-debatt: Den nya kunskapen i dag är att många av de kroniska inflammatoriska sjukdomarna som astma, kol, benskörhet och arterioskleros (åderförkalkning) har gemensamma nämnare.

I egenskap av veterinär, patolog och toxikolog har kronevi genom sin forskning medverkat i många publikationer som handlar om biologiska (infektiösa), näringsmässiga, fysikaliska och kemiska faktorer i vår miljö. Tack vare denna genom åren samlade kunskapen har han kommit till slutsatsen att den mest sannolika gemensamma nämnaren för alla ovannämnda sjukdomar, liksom andra sjukdomar som går under olika namn, (kronisk trötthet, elöverkänslighet, fibromyalgi, amalgamsjuka, sjukahussjuka) inte är ”**tillitsbristsjukdomar**” som Margot Wallström tror, utan det är av kemisk art, i vissa fall i kombination med exponering för ljus, så kallad fotosensibilisering.

Vattenskador är ofta orsaken till mögelbildning i bostadsmiljö. Gipsskivor i våtutrymmen eller vattenskador överhuvudtaget där gipsskivor och mineralull har blivit exponerade av fukt är en mycket farlig kombination eftersom svampen *Stachybotrys Chartarum*s mykotoxin (gift) är mycket farligt. När giftsvampens sporer torkar blir de mycket lättflyktiga och glider runt i

Bakgrund

Kroniskt obstruktiv Lungsjukdom (Kol)

En inflammatorisk sjukdom i luftvägarna, varvid flödet av luft genom lungornas mindre luftvägar förhindras.

Har man kol är luftflödet ständigt nedsatt, till skillnad från astma där man får andnöd anfallsvis.

Mer än en halv miljon svenskar har kol. 150000 beräknas ha så svår kol att de behöver medicinsk behandling och läkar-kontroller.

2500-3000 personer om året avlider i sjukdomen.

Kol går inte att bota, men sjukdomsutvecklingen kan stoppas genom rätt behandling.

inomhusluften och andas lätt in i lungorna. Svampsporerens gift frigörs då i lungorna och kan hämma proteinbildningen som håller ihop blodkärlen i lungorna och en lungblödning kan bli ett faktum. Hos vuxna kan det här ge kol och hos barn och spädbarn den allvarliga lungblödningen. Dessutom kan plötslig spädbarnsdöd ha orsakats av svampsporer och mykotoxiner som orsakat lungblödningar.

Kronevi skriver i boken byggande med kunskap och moral. ”En debattskrift om sjuka hus, miljögifter och forskningsetik: 1987 satte WHO upp följande vision: HÄLSA FÖR ALLA ÅR 2000. I DETTA AVSEENDE ÄR SJUKDOMAR ORSAKADE AV KEMISKA FAKTORER AV SPECIELLT INTRESSE, EFTERSOM DERAS EFFEKTER PÅ MÄNNISKORS HÄLSA INTE HAR BLIVIT TILLRÄCKLIGT UNDERSÖKTA.”

Vad har hänt sen dess, jo, att medicinförbrukningen ökar, gifter i vår mat, luft och vatten avslöjas på löpande band. Dioxin och PCB i maten i Belgien, foder tillverkat av avloppsslam innehållande dioxin och PCB i Frankrike, bromerade flamskyddsmedel i strömming och sill, diverse flamskyddsmedel, liksom 100-tals andra giftiga kemikalier i vår inre och yttre miljö. Nu senast har man hittat gift i leksaker, handdukar och svinfoder som har importerats från Asien, samt godis, läsk med mera som orsakar hyperaktivitet och ADHD.

På uppdrag av Socialstyrelsen har institutet för Miljömedicin vid Karolinska institutet och Miljömedicinska enheten vid Stockholms läns landsting tagit fram Miljöhälsorapport 2001 där jag har tagit fram valda delar av inomhusmiljön: Rapporter av besvär och symtom relaterade till inomhusmiljön är förhållandevis vanliga i Sverige. Drygt en miljon människor rapporterar symtom som de anser beror på inomhusmiljön (i bostaden, i skolan eller på arbetet). Huvudvärk, klåda, sveda irritation i ögonen samt irriterad, täppt eller rinnande näsa. En dålig inomhusmiljö kan bidra till uppkomsten av allergier, framförallt mot husdammskvalster, förråds kvalster och luftvägsinfektioner samt förvärra vissa överkänslighetsreaktioner. Fuktrelaterade indikationer i byggnader kan ha stor hälsomässig betydelse.

Forskningen hur seriös är den? Rapporterna om skandaler och fusk har lett till minskat förtroende för forskarna, och ett minskat stöd för ökade satsningar på forskning. Universiteten och forskarna ligger inte längre i topp på svenska folkets förtroendeliga, enligt en mätning från SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Hur många miljarder skall slösas av skattemedel innan vi har kommit till insikt med hur vi skall angripa det här problemet och visa att det finns en vilja och en seriös inriktning till problemet kol, som nu har kommit på allas läppar. Det är viktigt att man arbetar förebyggande när det gäller all form av kemikaliepåverkan och att man medverkar till att nedbringa halterna av farliga ämnen i vår närmiljö.

Tony Kronevi, Danderyd
Hemsida: kronevi.com

Börje Wigström, Helsingborg
Hemsida: wigstrom.net